

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetési minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzendő levelekben. Ára évenként 3, félévre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentgyörgyház utcájában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 4 pkrót közzétételnek; folytonos hirdetések 10 pkr. elengedtetik. Mindenik hirdetésre 15 pkr. bélyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamációk sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ-HIVATAL:

A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS a Kolozsv. Közlöny ápril-juniusi folyamára.

A jövő hó kezdetével lapunkra nézve is egy új évnegyed kezdődve, tisztelettel kérjük fel mindazon érdemes honfitársainkat, kik felfogván az idők szavát, a kebelbeli napi-irodalom iránt lelles részvételt viseltek; miszerint évnegyedes előfizetéseiket jelen hó végeig megújítani sziveskedjenek, minthogy a közlöny példányok nyomása áldozattal, s utólagos kezelése sok nehézségekkel járván, akiadás biztos és pontos kezelhetősége nézve lényeges kérdéssé vált az előfizetési pénzeknek is rendes időben beküldése.

A K. Közlöny előfizetési ára évnegyedenként:

A birodalomba 3 p. forint.

Külföldre 4 „

Az előfizetési pénzek magán vagy postauton kiadó-hivatalunkhoz, Stein középütczei könyvkereskedéséhez utasítandók.

A GYPSZ HAZÁNKBAN.

II.

Hogy mekkora súlyt helyeznek más koronartományokban a gipsz-telepek fölfedezésére, eléggé bizonyítja már csak az is, hogy a morva-szilésiai mezőgazdasági-egylet gipsz-telepek felfedezőinek, még 1817-ban szép jutalmat ígért volt; és hogy több költséges kutatások és furások után csakugyan sikerült is egy Jülke nevű urnak Szilesiában nem messze Troppantól, 1853-ban, egy több millió mázsát tartalmazó gipsz-telepet fölfedezni, és bányaszatilag műveletbe is venni. Az érintett gipsz kelendőse rövid idő alatt is már oly nagy, hogy évenként a 30,000 mázsát meghaladja.

Nálunk a fennemlített gipsz-telepek, ki-kutatása legkevesebb pénzbeli áldozatot se igényelvén, rögtön művelet alá vehetők. A boni használaton kívül biztos piacza lenne ezen kevés áldozatot igénylő gyártmányának a szomszéd Magyarhon. Nagyváradig a vasut pár nap múlva megnyílva, az oda szállítás semmi esetre se lenne

oly nagy, hogy azt gyártmányunk ne hordozhatná, és a vállalat kellő hasznót ne hajthatna.

Vegyteni folytonos kísérleteknek sikerült, a gipszet, az általánosán tudva levő trágyázáson, építészeti használaton, s a gipsz-ábrák öntésén kívül, számtalan czélokra alkalmazni.

Egyik legnevezetesebb ezen czélokról a gipsz, (mely általánosán 30 rész mészből, 45 rész kénsvából és 25 rész vízből áll) kénsva-gyártásai fordítása; mekkora mező áll itt honunkban a vállalkozóknak nyitva, és mekkora biztos jövedelemmel? még csak gyanítani is bajos. *) Már régen el gondolatomban, kéne helyett gipszet alkalmazni, sziksónak (soda) kő-sóból műtelteli utoni történetű gyártásánál, — de mostoha körülményeim nem nyújtának módot, a szükséges kísérletek megtételére; hej pedig a sziksó-gyártás se tartozik az utolsó vállalatok sorába, különösen, ha tudjuk, hogy az összes monarchia ebbeli szükségéi fedezésére 200 ezer mázsánál több sziksót kénytelen évenként behozni külföldről; s ha meggondoljuk, hogy jelenleg, kormányrendeletnél fogva, technikai czélokra (hova a sziksó is soroztatik) egy mázsza konyha-sót 12 kr. pengőben kaphatni.

Nagy sikerrel használtatik továbbá a gipsz az úgy nevezett mesterséges márványgyártására. Ki ne látta volna, különösen a nagyobb városok kávéházaiban azon szép fejér márványasztalokat, és asztalkákat? a mint, gipsz-művészet gyártmányait? Az emberi ész folytonos fűrkészéseinek sikerült az újabb korban, a gipszművészet gyártmányai egyedüli hiányának, t. i. a légyságnak, minél fogva igen sok esetekben a lég befolyásának nem valának képesek kellőleg ellentállani, korlátot vetni; és pedig miután a régebbi kísérletek, a gipsz-gyártmányoknak, timós és borax-folyadékkal, enyvesvízzel és stearinsavval

*) Főként, ha elgondoljuk, hogy a kénsva-vány (vitriol) szinte-szinte minden műiparvállalat alapkelléke. Szerk.

értéket — keményítéssel czélra nem vezetett, az által, hogy az égetett gipsznek újból negoltására éppen csak annyi vizet fordítanak, mint gipszkő, égetés előtt tartalmazott. Az így vízzel kevert gipsz-észta egy alkalmas sajtó erejével keményen összenyomatik, hogy egyes atomjai a lehető legtömörtebb helyzetbe jöhetnek. A tárgyak ekkor kiszáradván, azokat, mint a legfinomabb, legújabb épületi kővön kezdve, a finomabb lemezig, simán vagy a kívánt ábrákkal ellátva, sörkövök, oszlopok stb. készíthetnek az irt módon, úgy pedig, hogy az idő viszonytárgyaival is dacolni képesek.

Tapasztalván egy stereotypista a bécsi állanymodában tavaly, hogy vízzel, de még inkább borszeszszel gyakran lemosott gipszlemezeken mindig egy bizonyos arányban kisebbednek, észrevételét gyakorlati működésre használta föl: és így mindennemű nyomott tárgyakat és betűket meghatározott arányban kisebbítve állíthatni elő. Ily módon készített p. o. Napoleon-érmeket 12 fokozatig, azaz mintegy 3 hüvelyk átmérőtől egészen egy hüvelykig, kicsinyítve úgy pedig, hogy a kép a kisebbítésnek legalsó fokán is eredeti tökéletessége és élességével bír.

Még sokat írhatnék a gipsz különböző hasznairól és alkalmazásáról, de nem akarom kizsákmányolni az érd. olvasók beke-tetését. Igérem azonban, hogy a t. szerk. szíves feljegyzése folytán ezutánra is kötelességemnek érzem, szerény képességgemmel a mezőgazdaságot és technikai ismeretek terjedése érdekében elapok hasábjaim közremunkálni. Nemes János.

GYERMEKEK GONDOZÁSA

A múlt év végefelé minden község ügyelmébe ajánlám, hogy fontolóra vevén azon számos szerencsétlen esetet, melyek az utcákon gondozatlanul czellengő gyermekek, s részint általuk egész helységekben történtek; mely gondozatlanság ve-

szélye, részint a czellengő gyermekeknek elrobogó szekerek általi összetörőportatásában, részint magokra honnhagyott gyermekek játéka által kifejezett, s egész falukat végsőségre juttatott tüzvészekben jelentkezett; tartaná minden község szoros feladatának, a házaiktól munka s egyéb foglal-kozássra távozók gyermekeinek gondozásáról intézkedni.

kisdedóvodák felállítását, mint a mi sok község által megbírtatlan kiadást igényel. Indítványom csak annyi volt, a mennyit minden falu községe teljesíthet.

Béreljen ki a helység előjárósága, szükség esetében a lakosokra kirovandó öszveggel egy telket, hol alkalmas szoba, s kellő területű udvaroska van, kerttel, kapuval jól bekerítve. Adja e telket ingyen lakásul egy helybenlakó szegény koros nőnek, kit kellő mennyiségű gabonával s napiélelmére szükséges hópénzzel lásson el.

Ekkor tegyen felelőssé minden szülő, őt pfrint bírság alatt, hogy gyermekeit ezen agg gondozó nőhez adja át, vagy magával vigye, szemé előtt tartva; más különben minden szülő, kinek gyermeke, fel hét évesig, kisérlő nélkül az utcán mutatkozik, vagy egyedül a háznál otthon találattik, őt pfrintra büntetendő, melyből a gondozott gyermekek részére gyermekjátékok, esemegék, gyümölcs sat. vásároltatnak.

Szent-György napja, s ezela haszonbérlet, és a mezei munka ideje közeledvén, éppen helyen van most, hogy minden község ezt a dolgot meghányja-vesse, s az oly szükséges és emberséges csekély áldozatra mind a szülőket, mind a falu minden lakóit lelkesítse. Érettségünket azzal bizonyítjuk, hogy nem várunk mindenre, a mi jó, kormányparancsot, hanem, mint értelmes és szabad polgárok, saját eszünk után is megteszük azt, a mi helyes és jó, s a mit megtenni hatáskörünkben áll.

Kérdésen kívül az illető es. k. közigazgatási hivatalok is nagy szolgálatot tennének a humanismus érdekében, ha, mint ke-rületeik értelmesh s nagyobb hatáskörű vezetői, a gyermekek gondozására ez oly

SPANYOLHONI LEVELEK.

VII.

Sevilla, 23-dik február.

Utolsó levelemben említém, hogy az itteni főtemplom leghíresebb egész Európában. Ma iparkodni fogok azt vázlatban leírni. A mostani egyház építve lön a már Aljama helyett (melyből nem maradt fenn más egyéb, mint egy narancsa-udvar, egy kapu és egy Giralda), a 15-dik században. Az érseki-szék e parancsot adá az építőknek: „ez egyház olyan legyen, hogy az egész világ bámulja s azt mondja róla, hogy a kik építették, örültek valának.“ E parancs végre lön hajtva. Az épület nem keresztformájú, de hosszas négyszög. Hosszában öt bolthajtást foglal, melyek közt a közbenső magasabb és szélesebb valamivel a többinél. Széltében a bolthajtás kilencz, s köztük a hatodik magasabb és szélesebb. A hol e két nagyobb bolthajtás keresztebe vágódik, egy kis toronyforma emelkedik, melynek födele metszetkőből áll, faragványokkal, épp oly szürke színűből pedig, mint az egész épület. Világát három ablaktól veszi mind három oldalán. Az ablakok magok festvényes üvegből készülvén, mint a templom minden más, nagy, ragyogó ablakai — s melyek egy része igen régi. Ez alatt a torony alatt emelkedik föl a nagy-oltár — oda támasztva két oszlop közt egy nagy fából faragott ernyhez, s körülvéve a más három oldalán egy roppant magas, aranyozott rostély-korlátok által. A fa kifaragására nézt megjegyzem mindjárt, hogy a művészet e neme régóta elterjedt egész Spanyolhonban, és hogy a sevillai faragványok méltán híresek. — Szembe a nagy oltárral, a nagyrészt bolthajtásban áll a papok

külön ülőhelye, szintén faragványokból készülve s úgy elzárva, hogy a közönség nem láthatja őket, mint ez már szokás minden spanyol templomban. Fölöttük nyugszik a két nagy orgona, jobbról és balról. A nagy-oltár fölött a levegőben függ egy feszület — gyönyörű faragás és annál nagyobb benyomást okoz, mert kiemelődik a fehér szobor a hátnak szolgáló vörös bársony-függönyön, s mert a világosság három oldalról árad rá.

A nagy kőfal mellett vonulnak el a kápolnák — s majdnem mindenike bir valamely művészeti kincsessel. Így látni például a keresztelő kápolnában Murillo leghíresebb festményét, — paduai szt. Antalt. A bir igazolt ez egyszer — mert a mű valóban romei. — Leginkább tisztelik azonban a spanyolok azon kápolnát, mely a nagy-oltár mögé van építve, pedig későbbi olasz stílusban, s melyet úgy neveznek: a capilla de los Reyes vagy de San Fernando. Itt vannak eltemetve Alonso el Sabio (abócs) és neje, Beatrix királynő. Itt örzik hasonlóan III-dik Ferdinánd holttestét, kit a spanyolok halála óta mindjárt szentnek tartottak — habár a pápa csak a 17-dik században canonisálta. (X-dik Kelemen 1671.) Különös pártfogásában részesül a tartományi főhadi kormányzóknak, láthatam a tettet magát ezüst és kristály-koporsójában, mely elől egy pap elvoná a függönyt. Különös kitüntetés, — mert rendszeren egy év alatt csak kétszer mutatják a holttestet a legnagyobb ünnepekkel, s még a katonaság is akkor fegyverben áll s tiszteleg. Ott fekvő a király diszruhában, koronával a fején. Arca oly épen maradt, hogy észrevehetni a hasonlóságot amaz ó arczképével, melyet Murillo családi képek után festett, s mely egy mellék-kápolnában függ. Mondják, hogy van Sevillában még egy más, jobban conservált, bebalzsamozott holttest, a

Donna Mária de Coronel, ama nemes asszonyé, kibe beleszeretett volt Don Pedro király s ki, hogy udvarlásától ment legyen, maga végig öntötte bájos arcát égő olajjal. Ez egy kólosztóban van eltemetve, melyet ő maga alapított s azok, kik holttestét látták, azt állítják, hogy még most is láthatni arczán az olaj nyomait. — Szent Ferdinándot elfeledém, s nem mondtam el mindjárt, hogy toledói kardja teste mellett van. Annak markolatja egykor gyémántokból állott, — de a gyémántokat Don Pedro eladta s helyébe csináltatott halovány-piros agáthból.

Egy kis kápolnában az oltár mögött, melyen nyugszik a szent, mutattak nekem egy kis Szűz-Mária szobrot, melyet a király maga előtt hordott a nyereg-kapában. Ott volt még látható eredeti tölgy-koporsója, s néhány más királyi személyek koporsója, — többek közt a Donna Mária de Padillaé. Az oltár fölött, egy magas trónon ül egy más Szűz-Mária, királynői öltönytben. Sevilla bevételé után e szobrot vivék a győző sereg élén, s még most is fejen hordja a dűsgazdag koronát, melyet szt. Ferdinánd azon alkalommal levéven fejeiről, annak tevő fel.

A capitularis mellékszobában láthatni egy kis Mater Dolorosát Murillótól, mi — izlésem szerint — legszebb műveinek egyike. Gyönyörű az arcz kifejezése, olyashatni abban egyszerűságra a szenvedést s a resignatiót.

De mi, ha nem legnevezetesebb, legalább legmeglepőbb és legkülönb a főtemplomban, — az a szokás, hogy a farsang három utolsó napján ott táncolnak, — még pedig a nagy-oltár előtt. Igen kíváncsi valék erről meggyőződni, s bemenék tehát farsang első napján a főtemplomba vecsernyét hallgatni (az esti imát). A magas bolthajtások alatt uralkodék mély csönd és sötétség, — ez utolsót csak imitt-amott egyes mécsesek és fáklyák szakíták közbe. Egyedül

a nagy-oltár vala fényesen kivilágítva száz meg száz viaszszállal. A támaszon, ragyogó gyémánt-koszoruban, látható vala az Ur kenyeré, ezüst és arany monstranzban. A nép térdelt vagy török módra üldögélt nagy ájtatosságban. A láthatlan papok énekeltek karszékeikben, — a hatalmas orgonák és az énekeskar kíséretében. Miután az ének megszűnt, processióban a nagy-oltárhoz előment a kanonokok serege, hol a zenészkar elfoglalta már előre készült zersz-asztalai mellett helyét. S azután felállott szembe egymással tíz fiu, valóságos régi spanyol öltözetben, feltevék fehér töltes kalapjaikat, s elkezdének énekelve táncolni. Az ének holmi felvilági, félegyházi ballada, a tánc pedig egy régi tirana, vagy lassu spanyol nemzeti, vagy polonaise, változó figurákkal s körjáratokkal, időről-időre csörgettyűvel kísérvén mozgásaikat. E tánc oly tele tisztelet s méltósággal, hogy senki, még a legájtatosabb személy se hőkenne meg rajta, sőt ellenkezőleg tisztán kifejezése a benső örömnél. Neve a „baile de los seises.“ — Midőn a tánc, mintegy negyed-óra múlva elvégződött, — a fiúk levelek kalapjaikat, s meghajtván térdeiket az oltár előtt, — eltűntek, s az esti ájtatosság szép orgonás imával befejezték! — Sokat igyekeztem e különös szokás eredetét kikutatni, — de hasztalan. Csak annyi bizonyos, hogy már a jelen egyház építése előtt ismerte volt. Ha nem volna tulságos e merő bizonytalanságban egy hypothesis felállításni, én azt mondanám, hogy ez ünnepegy alkalmasint a hódítások alkalmával, a pogányok fölötti győzelemkor vette kezdetét, s utánzása volt annak, mit Dávid követett, midőn a philisteusokat legyőzte, — ki, amint mondja a szentírás, örömeiben tánczolt a frigyláda előtt.

(Folytatjuk.)

ellen oltalmazza. Január 16-án és 17-én havazott aztán nagyban, melyet még sokított a febr. 3-ki havazás. Es ezen elősorolt idő alatt vízeink úgy megapadtak, hogy örölni csak a távol havasok alatt lehetett nagy bajjal a csapadék, midőn még a resnyiczékhez se jutathat, fölt malé-szemekkel kénytelen életét fenntartani. Kutaink nagyobbára befagytak. És kivált a folyóvizetől távolabb eső falvak lakói, az inkább víznélkül maradt kutak mellett, marháikat itatni a folyóvizetől hordó és kádakkal kénytelenítették vizet hordani. Farkasokhoz is volt szerencsénk gyakran. Kivált a zs-i a. h. lelkes keserült meg látásukat, ki az uton megtámadta tőlük, maig is ágybanfekvő beteg lejtőjében. Hát ha mennyi égett el! szerencse, hogy olcsón vásárolhattuk.

Es mindamellett, hogy ily kemény telünk volt úgy, hogy kivált január. 24 és 30-án a hideg 24 R. fokra hágott, vigan tánczoltuk le a farsángot. Anyai mindenféle polka, és keringőt járunk, hogy az egykori pasa ha láta, csak ugyan felkiáltotta: „Urak, hát az ily terhes munkát ugyan miért nem bízzátok a cselédségre?” „De nem szabad elhallgatnom, hogy egy jó öreg ur méltatlankodása daczára, ki nem tartja 2 közelet egy ösncmet városban csárdást járni, Beszterczen három bálban tánczoltak e farsáng rendén csárdást is, — és jártak jelesen magán magyar tánczot P. A. és O. M. tanácsos és ifj. D. K. polgár vendékei lenyauk. Volt N.-Sajón 2 közelet rendezett bál is; ezen orgona-bárlól szóljanak mások. En úgy hiszem, hogy egy 3-ik sajtó bál nehezen fog sikerülni; pedig szemmel látszó tanu voltunk a 2-ikban, hogy egy csárdást is huztak éjfélt után! r. l.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

* Március tizenötödike nálunk eltel, a nélkül, hogy meghozta volna nekünk azon örömet, gyönyörködhetni egy rendkívüli természeti tűneményben, melyet vártunk. Értjük a napfogyatkozást, melyet legkevésbé se observáltunk, miután az ég borult vala, s folytonosan havazott.

— Nemcsak a tapasztalás, hanem régebbi és újabb orvosi tekintélyek bebizonyították, hogy a szép és ép fog az egészséges élet, a helyes beszéd és az arczbeli szépség-arányoknak egyik főfeltétele. A ki a természet ezen adományaival nem bír, használja az alkalmat, mely a hiányok pótlására kínálkozik mostan, midőn Dr. Cohn, kitűnő orvos, körünkben mulat, s már nem egy nevezetes műtét által tündette ki magát úgy az operatív, mint a technici területen. Dr. Cohn egyike az észlelő fogorvosoknak, s legújabb találmánya (műfogorvosok alkalmazása rugó nélkül) csak közlebről lőn cs. k. kizárólagos szabadalommal kitüntetve. Fővárosunk közönsége érdekében kívánatos lenne, hogy fogorvos ur itten telepedjék.

— (Adakozás.) A szamosújvári templom számára Bukkorsól Szász Petronella assz. négy darab ezüst huszast, t. Mihál Károly ur 1 frtot, a gerendi ev. ref. ekklesia 1 pfrtot adtak át szerkesztőségünkhez.

* Az első magyar általános biztosító-társulat igazgatósága nyomtatványos értesítése szerint, mely előttünk fekszik, értesít, hogy f. évi febr. 27-kén kelt 814 számú magas leirat következtében a 3 millió pfrt alapítókere fektetett intézet felső helyen a végjövahagyást megnyervén, márcz. 1-jén életbe lépett. A társaság célja biztosításokat elfogadni tűzkárok, jégkárok, vízen és szárazon utazó jávok veszélye ellen. Később munkássága körét az életbiztosításra is kiterjeszti. A társaság óhajta lévén a vagyon jótékony biztosítását mindenkinek lehetővé tenni: ez okból a biztosítási díjakat igen jutányosan szabta meg. Ezen kívül bizvást állítja, hogy a történendő károk éppen oly gyorsan, mint minden méltányos igényeknek megfelelő módon fognak megtérülni.

— A Vasárnapi újság 10-dik száma Sennyei egy költeményt hozza 1566. évből. E vers egy nevezetes példány azon magyar üteny-rendszerek, melynek ő és népdalaik természete után idomításáról Zandirhám című eposz előszavában említés tételik. Ezen ösversezetben váltakozva ezen ütenyek jelentkeznek: — — — — — s azoknak ugyanazonságát, a versezet kellő zengése igazolja. Egy versszakot belőle mértékelve jónak vélünk ide iglatni azoknak figyelemzetésére, kik a tagadhatlanul létező magyar metrumot nyomozni akarják.

Az ha tal mas	Na bu go do	no zornak
Nagy sok népét	el vesz ted	Cy rus nak
Fe it ad od	ke zé be	ki rálynak

Ezen versezet a magyar 8/8-os üteny-rendszerben van írva, s rhythmusából látszik, hogy zene aláraltott, minthogy általában magyar dal alá jól idomítható verset csak is ezen 8/8-os, vagy a már szintén megpendített 6/8-os ütenyben írhatni.

* Mint ritka természeti tűneményt írják Selmeczről, hogy ottan, daczára a szokatlan hidegnek, mely az idén 23 fokra is hágott,

folyó hó 2-dikán ismételt villámlásokat vettek észre.

* A N.-Váradon közlebről elhunyt Dr. Grosz Frigyes által alapított vakok gyógyintézete nem szűnik meg. Dr. Grosz Albert és Dr. Grosz Lajos urak, kik közül az elsőnek bátyja, a másodiknak atyja volt a boldogult, jelenlik, hogy az intézet vezetésük alatt tovább is fenn fog állani, s benne minden szembeteg vallás-, nemzetiség- és vagyonkülönbség nélkül ápolásban részesítetik.

* A pesti magyar nemzeti muzeum iránt a múlt évben igen szép részvét mutatkozott. Azon jelentékeny adományon kívül (50,000 pft), melylyel Ö. cs. k. Apostoli Felsége ez intézetet gazdagítani kegyeskedett, még következőleg gyarapodott: a könyvtár nagyrészt ajándékozás által 1144 kötettel; a természettani osztály 263 állattal, 29 növényvel, 259 ásványdarabbal; a képtár 6 festményvel; a régiségosztály 2 arany-, 175 ezüst-, 149 ércpénzzel és 32 ódonsággal szaporodott.

* Katona József szomorujátéka „Bánk Bán,” mely nálunk nem rég adatott, folyó hó 12-kén Pesten is színe került. A művet „Székes” címmel adja a „Magyar Sajtó” és a „Pester Lloyd.”

* A Kisfaludi-Társaság kilencz évi szünet után ismét meg fog alakulni. Mint írják, múlt hó 26-kán tartotta, az elnök b. Eötvös József távollétében, Császár Ferencz elnöke alatt ülését, melyben az alapszabályok átvizsgálása, s megerősítés végett legfelsőbb helyre való felterjesztése elhatározott.

* A pesti lánczhíd erőssége közlebről hatalmas próbának volt kitéve. Báro Balassa gőzmalma számára, mint a „Budap. Hir.” írja, egy 270 mázsányi gőzkatlan érkezett, s ezt a 40 másztat tevő kocsiaval, melyet 14 ló vontatott, a budai oldalra kellett átszállítani. A híd az egy pontra roppant súlylál mehezkező terhet nem merték átbocsátani, s ennél fogva Clark urnak, a ki jelenleg éppen Bécsben van, távirat. Ő azonnal habozás nélkül válaszolt, hogy a terhet bátran átbocsáthatják; s az átszállítás minden baj nélkül szerencsésen megtörtént.

* Örömmel olvassuk, hogy népszerű költőnk Tóth Kálmántól a drámaíró-választmány Pesten egy négy felvonásos tragoediát fogadott el, melynek címe „Az utolsó Zách,” s melyről előre is sok szépet mondanak.

Nemzeti színház. (*) Hogy Feleki mennyire népszerű színes színpadot, meg lehet mérni azon familiaris hangulatból, mely a közönség részéről lelkes tapos és kedélyes kihívásokban nyilvánkozik. „Feleki, de egészen ki hangzott a karzatról a napokban. Fölleptei alkalmával a színház mindig tele és... De mi szükség a „constatizotot tény”-ről sokat beszélni. Elég az, hogy „aratja a tetszést,” mint mondani szokták. Márcz. 9-én Dumas S. „Paul Jones” című 5 felv. drámájában lépett fel, s szerepét (Paul J.) sok könnyűség és erővel adta. Lángné, mint Margareta, szintén dicsőre méltólag felelt meg feladatának.

Márcz. 10-kén a nemzeti színház alapítók-jének gyarapítására nagyszámú közönség előtt került színe „Könyves Kálmán” ered. tört. dráma 5 felv. Jókai Mórtól. Feleki ismét a czimszerepet adta, s jellemfestői komoly játéka által szépen ábrázolta Kálmán királyt. Szigeti (Almos) sok hővvel és hatással szavalt, s a békétlen trónkövetelő jellemét erőlylyel képviselte. Ez alkalommal egy kedélyes intermezzo is adta elő magát. A király feláll, poharát a magasba emeli; de im a többiek, a kik asztala körül ülnek, s mind fel kell vala hogy álljanak, csak rábámulnak, s „aztán ülnek” mint az egykori örmény mondta. Feleki volt a király is, a rendező is. Mint király tehát szavalt a jambusokat, mint rendező pedig aláfójtott hangon kérte szépen amazokat: „keljenek fel maguk is!” azonban e fuvallhang kissé el volt szalasztva, s az végig surranván a levegőn, kedélyes nevetést idézett elő. Nem tesz semmit. Az előadás azért mégis kielégítő volt.

Márcz. 11-dikén: „Próbakő,” pályadijt nyert jellemrajz, 5 felv. írták Augier Emil és Sandeau Gyula. A szelleműs és elms darab igen vidám hangulatban tartá a közönséget. Feleki mint Spiegel szerepelt.

Márcz. 12-kén: „A síklósi leányok vagy Zsigmond király álma,” történeti színmű 4 szakaszban, dalok, fegyver(-)és csárdás(-)tánczokkal, allegorai képletekkel, ujonan színe alkalmazta Somlky. E rendkívüli előadással az igazgató, úgy látszik, arra számított, hogy a vásárra vidékről begyűlt közönség rendkívüli számmal fog megjelenni. Fájdalom, csalódott! mert ez alkalommal is csak a jó kolozsvári közönség foglalta el a nem valami „rendkívüli,” de nem is egészen csekély számmal a néző helyeket. Feleki ez alkalommal nem lépett fel.

Márcz. 13-kán: „Fekete orvos,” dráma 6 szakaszban, írták Anicet és Bourgeois, fordította Bereczky Zsigmond. E régi, ismert hatóság darab Gyula Ferencz jutalmával adatott elő, kit kiléptek az igazán roppant számú közönség koszorúkkal, s a szó teljes értelmében szünni nem akaró tapsokkal fogadtak. Gyulai ur, azon kívül, hogy kolozsvári születés, méltán kedvence a közönségnek, miután né-

ly jellemsszerepek ábrázolásában valódi kitűző színészi tehetséggel bír. Ez alkalommal Barantane szerepét adta, de kevés hatással miun rekedt vala, s különben is a szerep semmieleki (Fabien), kivált a 2-dik felvonáson túl, zokallan tűzzel és valóban drámai hatással jött. Ugy látszik felvillanyozta őt azon bouzet, mely egy páholyból egy kihívás alkalmával számára dobott.

Márcz. 14-kén: „Házassági három pancs” Szigeti sikertű vigjátéka. Feleki liklós a sópénzárnok szeretetreméltó ügygűjét igen sikerűtlen adta vissza. Mondanunk kell, hogy a közönség tapos és kihívásokkal fejezte ki tetszését.

Megjegyzés. Valaki a „M. Sajtó” tárcájában Kolozsvárról bírálatot ír a Láng B. igazgatása alatt itten működő színtársulat tagjairól, s hogy egyebet ne említsünk, többek közt Hirling Marit, „fénylő csillagnak” nevezi „színművészetünk egén, ki énekel, mint a csalogány s oly szépen ejti ki szép nyelvűket, mint a költő megteremtő;” Szigeti Imrénél pedig oly nyelvihibákat talál, mi „tökéletesen elzárja előtte az utat valaha jó színeszsé válhatni.” Egyik főphar szövegű: „tehetséges színész, a ki re szép jövő vár, külsője csinos, hangja dalamos. Mind elismertük. De „énekelni, mint a csalogány” majd csak azután ha fog, Szigeti Imre elől pedig a haladás útját elzárni azért, mert hangja épp olyan mint „bátyjék, Szigeti József, ki igen jeles színész, nem szabad, azaz: hogy nem lehet. Fiat justitia.

KÜLFÖLD.

Franciaország. — Párisi levelek márcz. 6-ról jelentik: A gyanusok ellen a megyékben történő nagy razziaik alkalmával ejtett foglyokat mind a fővárosba szállítják, hol az ellenük emelt gyanuokokat s feladásokat megvizsgálják, melyekhez képest következnek aztán a szabadonbocsátás, belzés vagy számkivetés. Az algiri katonai-igazgatás már is rendeletet kapott, legyen készen egy csoport deportáltak elfogadására. 1848-tól 1852-ig — mint a „Nord”-nak írják, — egészben véve 34,000 személy volt Algirba szállítva; közülük Napoleon Lajos, mint elnök és császár, 31,000-et ismét szabadon eresztett. Ezen utóbbiak ellen volt kiválólag a legújabb rendőrségi hajtóvadászat intézve.

A „Siecle”-t azon szigorú rendszabály érte, hogy lapját nem szabad Páris utcáin árutatni, mert a P y a t Felix rópirata fölött elmullatta boszankodását nyilvánítani. — Hir szerint Le d r u -Rollin fogja Londonban Ber n a r d védelmezését felvállalni, ha ez netalán vádállapotba tételnek, mint a jan. 14-ki merényletben bűnrészes.

Párisból írják a „Daily-News”-nek: egy olasz nyelv mester, a ki sok angol családnak jó ismerője, jan. 14-kén hirtelen eltűnt s néhány napig semmit se tudtak róla növendékei. Kiderült aztán, hogy elfogatása csupán az okon történt, mert olasz. Őt hétig kelle egy sötét börtönszerű szobában ülnie, naponként koszt és szálalásért 6 frank fizetéssel, mi neki kedvezésül lön felszámítva. Őt hét multával el lön bocsátva azon jelentéssel, hogy sajnálják a neki okozott alkalmatlanságot, semmi se kerülvén ki ellene. S ily eset több is fordult elő.

— Svájc és Piemont egy sereg menekültől megszabadulnak a francia sürgőseket következtében; de a francia kormány még se szabadulhat meg tőlük, mert a mindenünne elkergetett menekültek most sáskahad gyanánt Londonnak vették utjokat, hol most mindazok együtt vannak, kik eddig távol egymástól bolyongottak szanaszét a nagy világban. Mig pedig a menekültekre rá nem bizonyítható, hogy összeesküdtek, se Derby, se Palmerston, se senki a brit földről el nem üzheti.

A svájciak felzúdultának a francia útlevel — s határfagatások ellen mégis lön eredmény. Mint a „Nord”-nak jelentik, a francia kormány annyiban engedett, hogy Franciaországra szóló útlevelek látatamozása további rendeletig az eddigi módon történhetik.

Anglia. — A W a l e w s k i jegyzékére Párisba küldött válasz elég erőlyes hangú, s e mellett a párisi kabinetet is kielégítő. Hogy is ne, midőn a tory-kabinet

oly finom diplomatai ügyességgel járt el e kényes ügyben, hogy az elküldendő jegyzék tervét előbb Cowley lord utján közölte a francia kormányval s ennek arra tett javító megjegyzéseit magához kérte. Nemcsak a francia, hanem angol lapok is határozottan erősítik azt, s a dologban éppen ez a legrosszabb. A közvélemény pálcát tör Palmerston feje fölött, mert Angolország becsületét s méltóságát nem tudta kellőleg megővni; nem fogja-e az az új kabinet eljárását még lealázóbbnak találni? Nem fog-e majd azon nézetben lenni, hogy sem mi jegyzék még mindenkor jobb, mint ilyenét jegyzék, a melyre előlegesen kéri ki Franciaországnak beleegyezését, a melyet annak tetszése szerint firtak-fartagtak. A jelen kabinettel nem rokonszenvező lapok már is hallják csipős megjegyzéseiket, s ilyes nyilatkozatok megannyi veszmadarak, melyek ritkán szállnak fel. —

— Londonban most az o l a s z meetinek vannak napirenden; a köztársaságiakat követik az alkotmányos elvének, a kik nemcsak a politikai gyilkosságot, hanem bármily anyagi ellentállást is kárhóztatnak, s csupán erkölcsi igazgatás után szándékszanak szabadelyűbb kormányalakok kivívására működni. Ohajtások czélja Itáliának átalakítása „államok szövetségévé egy központi legfelsőbb hatalommal.” A ki a jelen helyzetet kellőleg tudja fel fogni, nem lehet át nem látnia, hogy ama „képzelt képviselői Itáliának” a pillanatot nem a legjobb időben választották ki a végre, hogy öncéljaiknak csak árnyát is ígérhessék a sikerülésnek.

Az angol kormánynak is igen alkalmatlanul esnek e demonstratiók, bármilynek legyenek is azok, mivel a néptömegeket örökös izgatottságban tartják, s az elmék csillapodtat nehezebbítik. A Bernad-féleügy kimenetelét feszülten várják, s az ellenék Bernard elítéltetése esetében üstökén fogja ez ügyet ragadni annak bizonyítása végett, hogy Angliának fennálló törvényhozása is elégséges az összeesküvők megbüntetésére.

— Egy londoni márcz. 5-iki levelezés chinai jan. 14-ki tudósításokat közöl, melyek szerint az egyesült hajóhadosztályok Kanton tól a sárga tengerre mennek. A chinai császárhoz sürgönyöket fognak intézni, s ha ő bizonyos idő alatt nem felel, Tien-Sing, a Pey-Ho balpartján, szigorú ostromzár alá fog vettetni. E városban megy keresztül a nagy cs. csatorna, melyen Pekinget mindig három óra szokták élelemmel ellátni.

Olaszország. — A sajtó s több más repressiv törvényjavaslatok fölötti parlamenti vitáknak annál lázasabb türelmetlenséggel néznek eleje, mert tudják, hogy a törvényjavaslatok fölötti jelentésre választott bizottmány többsége azok ellen ellenzékies szellemű. A vörös sajtó e közben oly szenvedélyes hangot hallat, mely ama törvény szükségessége mellett döntőbb érveket nyújt, mint a legragyogóbb szónoklatok is nyújthatnának.

Igy az „Unione” a jan. 14-ki merénylet szerzőit, továbbá a Pianorikat, Milanokat sat. oly egyéniségek gyanánt tünteti fel, a kiknek életpályáját az önmegtágadás és feláldozás lényegét mutatja, s mélyebben gondolkozókat azon következtetésre kell, hogy vezessen, miszerint az olasz- és franciaországi társadalom legbensőbb lényegében fel van bomolva, s forró vulkánhoz hasonló, mely tüzes lávakat hány ki, s újabb meg újabb kitöréseknek előhírnöke. Olaszország azáltal, hogy koronként egyes rendkívül erőteljes természetű egyéneinek tettei által saját létének jeleit adja, csak azt nyilvánítja, hogy ilyeneket még nagy számmal rejt önkéleiben. A „Gazz. del Popolo” Orsininak Napoleon császárhoz intézett levele fölött sok mindent összebeszélvén, így végzi: „Sajnáljuk, hogy az új sajtótörvény még nincs elfogadva, mert akkor n ő m i v e s z é l y l y e l kiálthatnánk fel, miképp Orsini nagy ember.” Egy más lap dicsőítve a merényletet, a jan. 14-iki

orgyilkosokat Olaszország fiainak nevezi, akik a haza nevében keltek fel, sőt elég vakmerő még ismétlését is kívánni ily szörnyűségeknek. „Nem ítéltél el — ugymond, — se Isten, se a közérzet, se a nyilvános erkölcsiség az olyanokat, kik összeesküvésekhez, török s bombákhoz nyulnak. ... A törvény mondani fogja: gyilkosok! a nyilvános érzet felelni fogja: vértanúk!”

— Genuából márcz. 4-én írják: „Egy összeesküvés fölfedeztetéséről beszélnek, a mely egész Párisig ágazik el. Különböző fölkélek valának kitörendő Mazzini vezetése alatt egy Franciaország-ból adandó jelszóra.”

Belgium. — Brüsszel, márcz. 1-sőjén mondá ki a bűnvádi törvényszék, az esküdtek résztvétele nélkül, a menekült Hallaux, a francia merényletről a Crocodile című könyvben írtakról, szerzője ellen az ítéletet in contumaciam, 15 havi fogságra, s 1000 frank pénzbírságra ítélvén őt. Az ítélet a hóhér keze által a brüsseli, nivellési és löweni városbázi téreken fog kiragasztatni. A Coulon, egy a Proletaire-be íktatott hasonló czikk szerzője ellen, miután a semmisítő törvényszék föllebezését visszautasította, e napokban fog a bűnvádi törvényszék előtt a tárgyalás megkezdetni.

A közelebbi márcz. 14-diki szám Külföldjének 1-ső hasábján „Corole” helyett olvasd „Cowley”; a 2-dik hasáb. „a miknek megoldása halasztható” h. olv. nem halasztható; ugyan a 2. has. „Svájc elleni vizsgálulat” h. olv. rossz hangulat.

UJ POSTA.

A legújabb távirati sürgöy Párisból valóítja azon komor sejtelmeket, melyek hetek óta a Franciaországban történt tömeges fogdosások következtében fölmerültek; a hivatalos lap adatai bár szűken eresztene, de mégis elegendőleg arra néz-

ve, hogy legalább egy a fővonásokban - lyes képet adjanak Franciaország helyzetéről s igazolják a békeszerető népsnek minden elővigyázati rendszabály mellett is komor hangulatát. Írják ugyas Párisból márcz. 11-ről: „A mai „M-niteur” jelenti: Az anarchisták, daczára merénylet okozta utálatnak, s daczára a császári ház iránt nyilvánuló rokonszenvnek, összebeszélés folytán, izgatási kísérletek tőnek. Franciaország különböző pontján mozgalmakat készítenek elő, melyek br veszélynélküliek a rendre nézve, de elgondók valának mégis a kedélyek felbáborítására. A febr. 24-én egyszerre történt fogdosások meghusiták a kísérleteket, s fegyverek, hadiszerek és compromittáló levelezések fölfedezésére vezettek.

A hírek toluozák az elfogottak számát, kik közül Párisra 20, Lyonra 20, Marseillára 12 személy esik. Az elővigyázati intézkedések daczára, márcz. 4-ről 5-re viradó éjjel Párisban összecsoportulás történt, de erőiesen elnyomott, s 20 újabb elfogatásra adott alkalmat. A chalonsi kísérlet kapcsolatban volt az izgatási tervvel, melyet a népség tisztesebb részének magatartása legott kárhóztatott.

Páris, márcz. 11. A törvényszék Orsini, Pieri és Rudionak a semmisítő-székhez tett folyamodását elvetette.

— Az összeesküvés-i billnek fölmerülte óta megújult vala ismét az angol-francia szövetségnek állandósága iránti aggodalom is, s minthogy tulajdonképpen Palmerston lordnak a francia kívánságok iránt mutatott engedékenysége volt, a mi kezéből kiütötte a kormánylapátot, ez aggodást nem is lehet egészen alaptalannak nevezni. Az új kabinetnek megalakultakor mindjárt látszik, hogy a francia kormány-nali jó viszony fenntartása, a nélkül, hogy a hazai érdekek az által veszélyeztetnének,

legelső próbaköve lenne az új kormány életképességének. El is kezdődtek azonnal a két szomszéd állam közötti bizalmas alkudozások, oly czélból, hogy véglegesen megtalálhassák a legjobb utját módját annak, miképp tehessen eleget Angolország a francia követeléseknek a nélkül, hogy a parlament korholását magára vonná. Derby lord első feladatának kelle lenni, hogy a Walewskik s sürgönyére jól megfeleljen. E válasz terve lön Cowley lorddal közölve a francia kabinettel bizalmas megismertetés végett. A válasz-jegyzék már minő nehézségekbe ütközött, míg diplomatai galaköntösét fölvehette, még nem tudni, elég az, hogy sok baj vesződés után a scyllák és charybdisek közti szűk utat eltalálta, ha csak a Párisban márcz. 10-én illetett villany-sodrony híradása valósul, mely szerint

közli Franciaország és Anglia közötti szerződésről, van a hír. Miképp jött létre e kívánatos eredmény, arra előleg csak gyanításokban lehetni a kellett felderítést, s azok szerint azon nem ritka eszközhez nyultak volna, hogy egyet a miniszterek közül bűnbakul állítsanak ki, s egyedül Walewski grófnomjára a jan. 20-ki francia sürgöny szerint egész felelősséget. A „Nord” szerint Walewski helyett Drouyn del Huys lenne a külügyminiszter, s Persigny gróf az Espinasse állomására volna kinevezve.

A forma e szerint meg volna mentve, s a francia-angol szövetség egy köszirt fölött ismét szerencsésen elshant. Hogy még sok ilyen szírtet haladand által e nagyszerű szövetség az kétségtelen, mert a mint Stanley lord is közelebbi választó beszédében megjegyzi, e frigyot nem érzelm, hanem okossági tekintetek táplálják. Nem csak a két nemzet közti háboru volna a világra nézve szerencsétlenség, hanem a csupa feszültség és hidegség is veszélyes állapot, mert a két állam bizonyosan

nem soká maradhatna az egymás iránti közönyben és semlegességben.

— Napoleon császár, mint írják, teljesen értesülve van a legutóbbi szigorú rendszabályok szűlte rossz hatásokról, s azon meggyőződésre jutott, hogy az ő szándokait félreértették, és ezek különösen a hatóságok legközelebbi eljárásaiban egészen ferde kinyomtatot találtak. Annyi bizonyos, hogy a franciaországi hangulatot még a francia kormány iránt rokonszenvvel viseltető külföldi lapok is igen sötétnek rajzolják. Csak a börze üdül fel kissé, nem sokat törődve azzal, hogy az angol napok naponként egy csemő részlet tudnak elbeszélteni az angol partok és révek erősítése végett munkálatairól, mi alatt Franciaországban a császárdéli utazásának czéljaul szintén az ottani révek megszemlélését, s erősítését hozzák fel.

Legújabb. London mart. 12 én. Az angol újságírók DIsraeli jelenté, hogy éppen most érkezett Walewskiki gróf sürgönye, s hogy ez által minden vizsály tökéletesen és becsületteljesen meg van oldva.

NYILT POSTA.

P. M. urhoz. Közremunkálását szívesen vesszük.

A Napkelet szerkesztőségéhez. Zandirhamból mindenik magyar politikai és szépirodalmi lap, s a német lapok közül a P. Lloyd részére, egy-egy példányt küldtünk Geibel urhoz; csodálkozunk, hogy még önköz nem kézbesítették.

Cs. T. urhoz Bükösre. Igaza van az illetőknek, az újság-reklamációkat peccsételennül kell küldeni, s a lap kiadó-hivatalához czimezni. Az előfizetések a kiadónál jegyzőkönyvre vétetnek, s a lap további megküldésére nézve nem a cimboríték vétetik tekintetbe.

Bécsi börze. — Március 13 dikán. Erdélyi urbéri papir 78³/₄. Magyar urbéri papir 79³/₄. Nemzeti kölesön 84⁹/₁₆. Arany 7³/₄. darabja 4 frt 50³/₁₀ kr) Ezüst 5.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbékkárpótlási töke-utalványozás.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törvényszék utján jan. 13 s 23-ról 1858 Juhász Kátnak dombóli, kincsesi, ádámosi birt. után 2419 ft 40¹/₄ kr. — Zólyo m. Józsefnek buzás-bessenyi birt. után 430 ft. — id. gr. Bethlen Lajosnak b. szentmiklósi, alsó-kápolnai birt. után 3919 ft 20²/₄ kr. — Klespitz Rózáliának kőrdi, kőrd-szent-mártoni, zágori birt. után 5536 ft 39²/₄ kr. — az erzsébetvárosi községnek szász-ernyei, szász-hondorú birt. után 37506 ft

30¹/₄ kr. — Belényesi Samanak székelyfalvi, gálfalvi birt. után 416 ft 29 kr. urb. kárp. töke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók folyó évi april. 21-ig. Tárgyalási nap jun. 21-ke d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján dec. 29-ről 1857. gr. Eszterházy Györgynek győr-vásárhelyi, inaktelki, szamosfalvi, szánai birt. után 22053 ft 6³/₄ kr. — Neymister Szaniszlónak gr. Bánfi József félé bonczidai, kidei, m. dersei, réczekereszturi, igriczei, tótfalusi, dobokai birt. ut. 34766 ft 31³/₄ kr. — bogási birt. u. 2725 ft 46³/₄ kr. urb. kárp. töké és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók máj. 1-ig. Tárgyalási nap julius 10-dike d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján dec. 29-ről 1857. Neymister Szaniszlónak b. hunyadi, f. földi, hodossalvi, k. sebesi, körösfői stb. birtoka után 53054 ft 5¹/₄ kr. — ugy győr-vásárhelyi, n.-kapusi, gyalui stb 33093 ft 31 kr — visai birt. után 18986 ft 24³/₄ krajczár urbéri kárpótlási töke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók május 7-dikig. Tárgyalási nap f. é. julius 19-dike délelőtt 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján december 29-dikről 1857. Soltész J. Albertnének restolczai birtoka után 476 ft 52 kr. — Gyarmathi Zsuzsánna és Terézának debradi birt. után 450 ft 40 kr. — Hintz Györgynek nagy-ölvesi birtoka után 12793 ft 35 krajczár urb. kárp. töke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók idei máj. 7-ig. Tárgyalási nap jul. 19-ke délelőtt 9 órákor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(396) (1—1) „BORÁSZATI KÖZLEMÉNYEK” czimű munkám elhagyta a sajtót, még pedig a mult hóban, s ugyanakkor a példányok is szétküldettek, még pedig azoknak, kik gyűjtőknél fizettek elő, ahoz, kinél a pénztletették; azokhoz pedig, kik nálam fizettek, saját czimzetük alatt. Ha talán valami tévedés jőne közbe, kérem a tudósítást arról jelen év május 17-ig, mert a posta-nyugták érvényessége idejének betelte után nem lehetne a bajt orvosolni.

Beküldendő készpénzért megszereshetnünk kámat akár egyenesen tőlem, akár pedig könyvtáros uton, itteni könyvkereskedő Wittich József bizományosamtól. Egy példány ára 1 ft 45 kr ezüstben. De bátorodom jelenti, hogy a kiadott összes 1000 példányból ma már csak 338-ról rendelkezhetem; a vásárlással tehát jó lesz nem késni, mert tova szűrfelől már aligha szolgálhatnék csak egyetlen példánnyal is. M. Vátsrhely, márcz. 9-n, 1858. VAJDA DÁNIEL.

(393) (2—3) A NAGY IPA czimű vegyes kereskedésben Kolozsvárt egy gyakornoki állomás ürtül meg, melyre egy 15—16 év közötti nevendék alkalmazást nyerhet.

(391) (2—3) Büköny, luczerna, löhere, répa, valamint mindennemű gazdasági és velenímű-magvak a legjobb minőségben és jutányos áron kaphatók. Karvazy József TÖRÖK-hez czimzett fűsz kereskedésében Kolozsvárt.

(390) (3—3) 1203. — 1858.

Bérbe kiadó szállás.

Sebész Szabó Domokos 436 számú házánál belső magyarutczában elől az utcára nyíló két

szoba és az udvarra nyíló egy szoba, kamara és konyha f. é. sz. Györgynaptól kezdve a jövő évi sz. Györgynapig bérbe kiadó. Ertekezhetni felölő városi tanácsos Gyergyai Ferenczel.

A kolozsvári tanácsból mart 8 án 1858.

(383) (3—6)

Eladó selyembogár-tojás,

mely az erdélyi gazd. egyesület felügyelete alatt 1857-ben tenyésztetett Kolozsvárt, található özvegy Barabás Károlyné kereskedésében Kolozsvárt.

(337) (13—18)

KÖLCSÖNT

gyorsan s jutányosan M-erdélyi birtokra is eszközöl

Scheimert Nándor

több magas családok ügyigazgatója. Lakik Bécsben, Schulltergasse 403 sz. alatt.

(388) (2—3)

Jószág-eladás.

Gróf Traun Ferencz, született gróf Bethlen Borbára 6 nagysága, maros-ludasi és m. szilvási jószágai szabad kézből eladók. Bővebb felvilágosítást lehet nyerni alulírtnál Borsán, utolsó posta Választ. Borsá, mártius 6-án, 1858.

Keményfi József, jószágigazgató.

(379) (4—4)

Med. Dr. COHN

gyakorlati fogorvos.

Lakása a Biasini szállodájában, 5-dik szám alatt. Minden a foggyógyászat körébe tartozó esetekben rendelvénysz naponként reggeli 9 órától délutáni 5 óráig.

(389) (3—3)

Miután a Gaaden melletti 71 és 79 számú alatti GIPSZ-TÖRÖK új tulajdonos kezére mentek át, az igazgatóság bátor tudtul adni, hogy a gazdasági szempontból megvizsgált és jellesnek, legjobbnak elismert prei enfieldi löher- és RÉTI-GIPSZ csupán általa készítettik.

Miután említett GIPSZ vegyöntás szerint 40⁰/₁₀-al jobbnak mutatkozik, mint minden más-mint gipsztek ennél fogva ez különösen ajánlható a tisztelt gazda-közönségnek.

Bécsi mázsa ára helyben . . . 14 kr. p. A déli vaspályáig Mödlingben 18 „ Az éjszakai pályáig Bécsben 23 „

A megrendeléseket várra, teljes tisztelettel marad a gr. Bentivogli-féle 71 és 79 számú preisenfeldi gipsztörök IGAZGATÓSÁGA.

(An der Fahrstrasse nach Mödling, Hinter-Brühl nach Gaaden.)

(387) (3—4)

Eladó jószág.

O. Kocsárdon Radnóti mellett, van egy részjószág eladó; értekezhetni iránta id. gróf Bethlen Gáborral Keresden. Utolsó posta Segesvár.

(346) (1—4)

Beküldetett.

Popp J. G. bécsi gyakorló fogorvos Anatherin szárvízéről Dr. Janell Gyula által írtörpíratnak 14-dik kiadásában a hercegi és grófi bizonyítványok közt ott találjuk bécsi egyetemen tanár és szász kir. udvari tanácsos Dr. Oppolzer

János urét is, a melyben a föltalálónak szíves bizonyítást ad, hogy azt több esetben fölhasználta és igen jónak találta! Ha egy ily kitűnő tudós és Európáért tisztelt egyéniség a maga nemében valóban páratlan gyártmányát Popp urnak jónak találja, ez bizonyára a legszebb jutalom a föltalálóra nézve. A kinek hasonló kitüntetését méltányoljuk. Többen, a kik az Anatherin-szárvízet használják és magokat halára köteleztetteknek érzik Bécsben.

Található Kolozsvárt: Wolf János gyógyszerésznél. Brassóban: Hoffmann J., Nedelkovics N. M., Johan fiai. Nagyszebenben: Zöhner, Nedelkovits György. Beszterezén: Dietrich és Fleischer. Dézsén: Büchler, Krémer S. N.-Váradon: Janky J., Huzsela. Fogarason: Nehrer. Fejérvárt: Megay. Segesvárt: Misselbacher. M. Vátsrhelyen: Dr. Fogarasi. Balázsfalván: Kovrig T. Szászvároson: Leonhart J. Tordán: Wolf gyógyszerész. Debreczenben: Bezler gyógyszerész urnaknál.

Az elősorolt bizományos urnaknál kapható a jellesnek elismert dr. Eberhard féle GÖRVELY-NYALAT (Scrophel-Lattwerge), mely sokkal gyógyerebbnek és hathatósabbnak bizonyult, be, mint a májola, s minden ércz- vagy narcoticus méréganyagtól ment, továbbá a GÖRVELY-SZAPPAN, mely minden növényfűrdőt tökéletesen nélkülözhető tesz.

(394) (1—4)

Stein János-nál Kolozsvárt és Wittich József-nél M.-Vásárhelyt kaphatók:

Dr. NENDTVICH K. Utazása Amerikában, egy földabroszszal és három kőrajzzal, 2 k. Ára kötvé 4 ft.

ALVINCI FERENCZ, Erkölcsi példák, egyházi és világi népoktatóknak használataul, s másoknak hasznos olvasmányul. Ára fűzve 2 ft 40. kr.